

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 13 Stycznia v. s. 1826 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE:

Ostatnia data gazet sanktpetersburskich jest dnia 5 stycznia.

Doniesienia Dworu.

Dnia 3 stycznia.

Podług doniesień pod d. 24 grudnia Leyb-medyka *Stoffregen* do NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY MATKI przysłanych, zdrowie NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY ELŻBIETY ciągle jest dobre i NAYJAŚNIEYSZA PANI codziennie chodzi do kościoła, wyjawszay te dni, kiedy zimno dochodziło 19 stopni.

W niedzielę dnia 3 stycznia Hrabia *de la Ferronnays*, poseł francuzki, otrzymał wysłuchanie publiczne u NAYJAŚNIEYSZEY CESARZA i NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY, i złożył Jego CESARSKIEY MOŚCI listy wierzytelne, które go potwierdzają na tymże urządzie przy Dworze CESARSKIM.

Baron *Gise*, minister Bawarski, również miał zaszczyt złożyć swe listy wierzytelne, i nakoniec Xiążę *Löwenstein Werthheim*, jenerał adjutant Króla Bawarskiego, był przedstawiany Ich CESARSKIM MOŚCIOM i dopełnił zlecenia sobie danego względem doniesienia o śmierci Króla Jegomości Maksymiliana Józefa.

Niespodziewane wypadki dnia 14 przeszłego grudnia, tak smutne z siebie, szczęśliwe miały skutki: przez nie albowiem wydało się istnienie nikczemnego spisku, o którym dotąd zaledwo się domyślano. Ludzie niegodni Imienia Rossyan, uknuili zbrodnią, w oyczynnie naszey niesłuchaną: wymordowanie całej familii CESARSKIEY, grabież, rabunek, zabieranie własności, wyrznięcie obywateli nienależących do ich buntowniczego związku, słowem: wszystkie nieprzeliczone okropności bezrządu. Zupelne wykonanie piekielnego tego zamachu było zaiste niepodobne; ale i samo pokuszenie się o ich wykonanie mogło stać się źródłem mnogich nieszczęść. Dla ich uprzedzenia, dla wytepienia złego, które groziło Państwu, były konieczne potrzebne surowe i rychłe środki bezpieczeństwa, które niezwłocznie przedsięwzięto. CESARZ JEGO MOŚĆ wyznaczył do tego osobną kommissyą śledztwieną, w której zasiadają: Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI Xiążę *Michał Pawłowicz*, Minister wojenny Jenerał piechoty *Tatyszczew*, Rzeczywisty Radca Tayny Xiążę *Golicyn*, St. Petersburski wojenny Jenerał Gubernator Jenerał Adjutant *Goleniszczew Kutuzow*, oraz Jenerał-Adjutanci *Benkendorff*, *Lewaszew* i *Potapoff*. Kommissya ta z należytą niezmordowaną pracowitością zajmuje się poruczonem sobie śledzeniem, i po wszystkich wydziałach rządu zrobione są rozporządzenia do wyszukania spiskowych potrzebne. Wyznania tych, których poymano z bronią w rękę, i odkrycie tajemnego towarzystwa, które oddawna gotowało się do powstania, zmusiły rząd do aresztowania wielu ludzi, mniej lub więcej znajomych. Dobro Oyczyzny, bezpieczeństwo powszechne, wymagały tego koniecznie; gdyż samemu tylko rozciągnięciem śledztwa, pomnożeniem pytań i porównywaniem odpowiedzi, można było dójść aż do początku spisku i odkryć wszystkie jego odnogi. Starania rządu pożądanem zostały uwieńczone

skutkiem, wiadome są już wszystkie zamachy spiskowych, wszystkie tajemnice zawiązanego przez nich nienawistnego towarzystwa. Po skończeniu sądu wszystko to do powszechnej wiadomości będzie podane. A tym czasem, bezwątpienia, miło będzie dowiedzieć się każdemu, że z liczby podejrzaných, niektórzy po uczynioném badaniu okazali się niewinnymi i tych niezwłocznie puszczono na wolność. Drudzy uwiedzeni młodością wieku, weszli do towarzystwa niewiadomi prawdziwych jego celów, nie dostrzegając jak zgubnymi bydy mogły skutki ich nieostrożności, a teraz z uczuciem najwyższego żalu widzą bezdenną przepaść w którą miała ich pogrążyć ta chytrność. Są i tacy, którzy dawno już wyrzekli się związków z tym towarzystwem, ale winni są, że nie donieśli o zbrodniczych jego zamiarach. Rząd z należytą ścisłością rozróżni te stopnie występku. Głównych zaś prawdziwie spiskowych buntowników czeka przykładne ukaranie, którego wymaga sprawiedliwość, dobro Państwa, i powszechna opinia ludzi dobrze myślących.

Przez Naywyższe dyploma, z d. 1 stycznia, Jenerał piechoty Minister wojskowy *Tatyszczew* miłaskawiey mianowany kawalerem orderu *śgo Włodzimierza* 1 klasy.

TURCYA.

Stambul dnia 10 grudnia

(z Dostrzegacza Austryackiego).

Ciągła czynność w zbrojowni, oraz posyłanie potrzeb wojennych i wszelkich zapasów, tudzież milicyi z Rumelii i Macedonii, do miejsca teatru wojny, wszystko to zapowiada, iż Porta nawet w zimie myśli popierać działania w Morei i przeciw *Missolundze*. Naywiększą nadzieję pokłada w kapitanie baszy, który w kilka dni po przybyciu floty turecko-egipskiej do *Navarino*, popłynął z większą częścią wojska i w 130 okrętów stanął d. 19 listopada pod *Missolungą*. Między wojskiem przeznaczonem do uderzenia na tę twierdzę, znajduje się 4rotysięczny korpus regularny egipski pod dowództwem *Moharema beja*, zięcia baszy Egiptu. Zdaje się, iż korpus *Reszyda* baszy, który wspomnianą twierdzę oblega, bardzo się zmniejszył przez zbiegowstwo i choroby.

Donoszą z *Aten*, iż w nocy z dnia 6 na 7 listopada turcy ustąpili z *Salona* i cofnęli się do *Zeituni*. Niewiadomo co ich do tego skłoniło. Grecy pod sprawą *Gourra*, *Vossa* i *Grizioti* uderzyli d. 28 października, na korpus albańczyków, ciągnący z *Salona* do *Zeituni*, i rozproszyli go. Bydy może, iż obawa przecięcia związku z Tessalią zniechęciła dowódcę tureckiego w *Salona* do wyjścia z miasta.

Wielki Sułtan postanowił wysłać znakomitych kommissarzy do Grecyi. *Hussini bey* został przeznaczony do Morei. Z nim uda się także kilka dni *Reszyd-Effendi*, agent baszy Egiptu. Dano im na drogę 100 kies, i kazano wziąć mały orszak, aby spieszniey podróż odbyli.

Dotychczasowy Mufti *Mekkisade Assim Bei* został na prośbę swoje uwolniony od urzędu, i chcąc resztę życia spokojnie przepędzić, udał się do swego domu wiejskiego nad Bosforem. Na miejscu

jego dotychczasowy Kadiasker Anatolii, *Kadisade Tahir Effendi* został mianowany Muftim, i objął już swoje urządowanie.

Morowe powietrze grasuje w Multanach i Wołoszczyźnie.

FRANCYA.

Paryż d. 3 stycznia.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Wszyscy, którzy w dzień Nowego Roku oddali hołd Królowi, stawili się także przed rodziną Królewską. Xiażę *Bordeaux* miał na sobie mundur Kiryssyerów i nosił go z łatwością i wdziękiem. Gdy officerowie różnych półków przechodzili przed młodym Xięciem, poznawał ich i wymieniał. Lecz gdy stanęli officerowie Kiryssyerów, okazał największą radość z ich widzenia, i bardzo zajmującym sposobem rozmawiał z nimi.

W roku zeszłym wydano we Francyi 7600 xiażek, 8000 rycin i wycisków litografowanych, 41 map geograficznych i planów, oprócz tych, które do xiażek były przyłączone, i 1000 dzieł muzycznych. W tym przeciągu czasu wypotrzebowano w Paryżu 5 milionów 100,000 butelek wina wicocey, niż w roku 1824, oraz 7000 wołów i 20,000 baranów wicocey niż w rzeczonym roku. Ludność tutejszey stolicy rachują blisko 900,000. Słychać, iż liczba piekarzy, których jest 560, powiększona będzie do 600.

Listy z *Madrytu* i z południowej Hiszpanii, zgodnie twierdzą, że statek kolumbijski, który przy *Gibraltarze* burzą zgnębany, musiał poddać się stanowisku hiszpańskiemu, jest to sławny korsarz *Jeneral Soublotte*, co tyle złego wyrządził marynarce kupieckiej Hiszpanów. Wiadomo oddawna, że ludzie znajdujący się na nim są prawie wszyscy Anglicy lub Anglo-Amerykanie, że ani jeden obywatel Kolumbii do nich nie należy, i że mieli tłumacza dla rozmawiania z Hiszpanami, którzy dostawali się w ich ręce. Niewiadomo jaki los czeka tych kolumbian rodem z Anglii, lecz to pewna, że postanowienie Króla hiszpańskiego wyznacza karę śmierci na każdego cudzoziemca, anaydującego się w zbuntowanych bandach Ameryki. Przydać powinniśmy, że dekret ten wydany został po długiej korespondencji dyplomatycznej, na mocy urzędowej odpowiedzi rządów Anglii i Zjednoczonych Stanów, które oświadczyły wyraźnie, iż żadnego ze swoich poddanych nie upoważniły do wzięcia broni przeciw Królowi hiszpańskiemu, i że nigdy wstawiać się nie będą za awanturnikami, którzy wpadną w moc Hiszpanów.

— Dnia 4. —

Marszałek *Suchet*, który za radą lekarzy pojechał przed kilku miesiącami do *Marsylii*, nie doznaje polepszenia zdrowia mimo łagodniejszego łamecznego klimatu. Choruje śmiertelnie, jak wczora doniesiono przez telegraf, i Pani *Decres*, krewna Marszałka, wyjechała stąd natychmiast, aby go jeszcze żyjącego zastała.

Codzień spodziewamy się tu przybycia Lorda *Cochrane*. Najął już mieszkanie w *Chaillot*.

Słychać, iż rząd nasz mianował Agentów do Meksyku i Kolumbii, którzy jednak nie mają mieć urzędowego znaczenia; lecz Admirał *Duperre*, przeznaczony na dowódcę eskadry naszej przy Antyllach, ma zlecenie, aby ich zawiózł na wskazane miejsce i installował.

Wielkie śniegi spadły w północnej i wschodniej Francyi, co wstrzymało bieg poczt przychozących z Anglii, tudzież idących do Niemiec i Niderlandów.

ANGLIA.

Londyn d. 29 grudnia

(z *Gazety Warszawskiej*).

Na odprawioném niedawno zgromadzeniu gospodarzy wiejskich w Hrabstwie *Lincoln*, *P. Ingleby*, członek Parlamentu, oświadczył, iż wystarczyłoby zboża na konsumpcyą całej Angli przez 7 lat, gdyby je pozwolono wprowadzać z samych tylko portów nad morzem bałtyckim. Z tego powodu

pisze gazeta *Morning - Chronicle*: „Jakże to nierozsądnie powiedziano! zdaniem naszym, we wszystkich portach morza bałtyckiego nie ma dziś tyle zboża, aby na konsumpcyą Anglii przez 2 tygodnie wystarczyło, a nawet z całego świata nie można go tyle sprowadzić, ile potrzeba na konsumpcyą Anglii przez rok jeden, bez zrządzenia głodu w krajach, któreby go dostawiały.“

— Dnia 30. —

Wszystkie rzemiosła w tutejszey stolicy mają 49 cechów, które praw kupieckich, miejskich i politycznych używają. Każdy cech ma salę na zgromadzenie (Hall), gdzie się naradza o swoich okolicznościach i wyprawia uczty. Najznakomitsi ludzie mają sobie za zaszczyt, a przynajmniej widzą w tém pożytek, gdy do cechu jakiego są policzeni, jeśli popularność swoją na pewney podstawie chcą ustalić. Towarzystwa te nawięcej dla tego są poważane, iż bez należenia do którego z nich, nie można być uczestnikiem praw miasta *Londynu*. Największy wpływ mają cechy rybaków, handlujących sukniem, zelazem i t. d. Wszystkie cechy składające obywatelstwo londyńskie (the livery) zgromadzają się w celu narad o ogólnych sprawach miasta w starożytny sali *Guildhall*, roku 1411 wystawionej. Samo nazwisko oznaczające salę cechową, wskazuje jej przeznaczenie. Miasto dało się na 24 obwodów zwanych *Wards*. Na czele każdego obwodu jest miejski Senator (Alderman), podobnie jak w Paryżu każdy z 12 obwodów zarządzany jest przez burmistrza (Maire), z tą tylko różnicą, iż Burmistrze paryscy nie mają prawa naradzać się o ogólnych sprawach miasta.

Drużga także prowincya Zjednoczonych Stanów północno-amerykańskich, idzie za przykładem Georgii w okazaniu nieukontentowania z czynów rządu związkowego. Pan *Desha*, Namestnik w prowincyi *Kentucky*, uskarża się w piśmie swoim do władzy prawodawczej tejże prowincyi na przywłaszczenia wspomnianego rządu.

Donoszą z *Demerary* pod d. 10 listopada, iż tam było tak mocne trzęsienie ziemi, jakiego najstarsi ludzie nie pamiętają, lecz szczęściem żadnej szkody nie zrządziło. Od początku listopada wiadać tam kometę, który z wielką szybkością oddala się ku zachodowi.

Nie słychać tu już o dalszych bankructwach.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*).

Słószar w *Horeford* zrobił nożyczki, najmnieysze zapewne ze wszystkich, jakie kiedy bądź na świecie były. Długość ich wynosi tylko 30 cala, obiedwie połowy każda grubości włosa końskiego, znitowane są mocno i mogą być z łatwością otwierane i zamykane. Całe nożyczki mieszczą się w zwyczajney wydrążonej szpilce, z szrubującą się główką.

(z *Gazety Lwowskiej*).

Osada *Sierra Leone* powiększoną została przez odstąpienie krainy do Króla *Szerbru* i *Ya-Comba*, jako też do Królowey *Ya-Comba* należącey; gubernator *Turner* zajął tę krainę w posiadłość na mocy wydaney odezwy.

AUSTRIA.

Wiedeń dnia 31 grudnia.

(z *Gazety Lwowskiej*).

Gazety presburskie z d. 30 grudnia donoszą: „Nasz Najlaskawszy Cesarz i Król postanowieniem swoim z d. 26 t. m. raczył w dowód swej szczególnej łaski darować naszemu miastu most na *Dunaju* na liżwach we wrześniu r. b. kosztem rządu na czas teraźniejszego Seymu zbudowany, przez co miastu temu nie tylko nadal szczególniejszą ozdobę, lecz oraz zostawił pamiątkę swojej najwyższej łaski i oycowskiej życzliwości.“

Wczora d. 29 t. m. przed południem most ten został uroczystie oddany miastu przez najla

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 6.

Wilno dnia 13 stycznia r. r. 1826 Roku.

1. Michał Zaleski b. Podkomorzy Ptn Rosieńskiego jeneralny massy funduszow i interessow JO. Xki Stefani Radziwiłłówny Prokurator zapozwałem przez oddzielne pozwy 1826 januaryi 12 podane i w Aktach Sądu Kommissyi na urządzenie interessow Radziwiłłowskich Naywyższą Wolą ustanowionego zeznane, W. Józefa Skarszewskiego b. Rotmistrza woysk Polskich o powrót arędy za folwark Nosewicz w Guber. Wołyńskiej sytuowanego z r. 1810 zawinioney, o bonifikatę za krzywdy i straty in fundo i włościanom poczynione, o skasowanie niesłusznych pretensyi obżalę, w popieraniu których 1822 7bra 2 zyskał Akta na grunt, lecz że przed wyprawadzeniem onych przez tenże dekret zobowiązany był złożyć na d. i gbra tegoż 1822 r. dostateczną porękę, której nie złożył i pretęsyą poddał npadkowi, i o powrót wydatkow prawnych WW. Karolinę matkę, Raymunda, Ludwika i Mikołaja synow, Julii córki Kałęczyńskich, którzy w popieraniu swoich pretensyi z posesyi dóbr Działuńney 1822 maja 18 dylacją kopii z spraw zyskali, a później 1826 januaryi 8, za pozwem massy kontumacyynie mieliście się, o kassatę ich pretensyi, o warowanie miejsca stannosci i osądzenia dla massy powrotu wydatkow prawnych: z powodu niewiadomości o mieszkaniu wyrażonych stron przez niniejszą awizacyą zawiadamiam. Michał Zaleski Prokurator massy.

Wolno drukować. Dnia 13 stycznia 1826 r. Cenzor Radzca Stanu Ignacy Reszka.

K A T A L O G

Nasion świeżych znajdujących się w ogrodzie P. Strumilly w Wilnie do sprzedania. Za pewność onych właściciel zaręcza, gdyż pod jego dozorem były zebrane w r. 1825.

Nasiona ogrodowe	kop. sreb.
Majoran	paczek 15
Bazylika	ditto 15
Lawenda	ditto 15
Melissa	ditto 15
Szpinak	ditto 15
Kopr	ditto 5
Ogórki holenderskie zielone długie	ditto 20
Ogórki holenderskie białe	ditto 20
Ogórki Indyjskie wielkie i grube	ditto 20
Ogórki hiszpańskie białe	ditto 20
Ogórki angielskie ranne	ditto 20
Ogórki gruntowe zielone i białe	ditto 15
Kantalupy majowe	ditto 20
Kantalupy chrapowate	ditto 20
Melony cukrowe	ditto 20
Melony siatkowe	ditto 20
Melony wielkie	ditto 20
Melony tureckie	ditto 20
Melony perskie	ditto 20
Melony zimowe, zasiewać ostatnich dni maja	ditto 30
Melony pomarańczki	ditto 30
Melony hiszpańskie zielone, nadzwyczaj słodkie, zerwane mogą leżeć trzy miesiące bez zepsucia się	ditto 50
Kawony zielone astrachańskie	ditto 20
Kawony żółte francuskie	ditto 20
Kawony białe francuskie	ditto 20
Kawony w pasy, mięso czerwone	ditto 20

Nota. Ogórkow, melonow i kawonow nasiona dawne od trzech lat i więcej

Arbuzy pudowe białe	ditto 15
Arbuzy pudowe zielone w passy	ditto 15
Tykwy młeczne okrągłe	ditto 15
Tykwy pomarańczki	ditto 15
Mak turecki wielki czerwony	główna 3
Mak turecki wielki biały	główna 3
Kalafiorzy angielskie ranne	łot 40
Kalafiorzy cyprijskie wielkie późne	60
Kapusta biała głowiasta holenderska	łot 10
Kapusta czerwona głowiasta	10
Kapusta włoska sawoyka	10
Kalarapa biała wiedeńska	15
Brukiew biała	łot 10
Brukiew żółta amerykańska	łot 10
Jarmuż fryzowany zielony	ditto 10
Jarmuż fryzowany czerwony	ditto 10
Jarmuż pstry	15
Endywia kędzierzawa	15
Salata inspektowa	15
Salata ranna cukrowa	15
Salata bardzo ranna głowiasta	15
Salata pstra gruntowa	15
Salata brunatna inspektowa lub gruntowa	15
Salata hiszpańska w głowach wielkich długo trwająca	20
Salata francuska cykoryowa tak nazywana, (chicorée) bardzo krucha, i smaczna, którą należy blechować jak endywią	40
Radysa okrągła biała	łot 10
Radysa okrągła czerwona	ditto 10
Radysa okrągła różowa	ditto 15
Radysa okrągła marmurowa	ditto 15
Radysa okrągła żółta	ditto 30
Rzodkiewka miesięczna podługowata biała	ditto 10
Rzodkiewka miesięczna czerwona	ditto 10
Rzodkiewka miesięczna liliowa przezroczysta	ditto 15
Cebula hiszpańska biała	ditto 15
Cebula hiszpańska czerwona	ditto 15
Cebula holenderska żółta	ditto 15
Pory wielkie zimowe i letnie	ditto 10
Salery Lipskie wielkie	ditto 10
Marchew holenderska ranna	ditto 30
Marchew liliowa	ditto 30
Marchew żółta wielka	ditto 5
Marchew pomarańczowa wielka	ditto 5
Pietruszka cukrowa	ditto 5
Cykoria brunswicka wielka	ditto 10
Buraki zwykłe czerwone	ditto 5
Buraki angielskie okrągłe cwikłowe	ditto 5
Buraki holenderskie długie cwikłowe	ditto 5
Buraki francuskie białe cukrowe	ditto 10
Buraki francuskie żółte	ditto 20
Groch cukrowy karłowaty	funt 40
Groch cukrowy wielki tyczkowy	funt 40
Fasole czyli groch szablasy perłowy	funt 40
Fasole białe wielkie	ditto 40
Fasole żółte	ditto 40
Fasole pousowe	ditto 50

K w i a t y.

Lewkonia letnia w 10 kolorach	paczek 50
Lewkonia zimowa w 10 kolorach	ditto 50
Lak czyli fiołki w trzech odmianach	ditto 50
Astry chińskie pełne w 8 farbach	ditto 30
Malwy w różnych farbach pełne	ditto 30
Balsaminy pełne w 8 farbach	ditto 30
Georginy w różnych farbach	ditto 30
Mak pełny w 20 farbach	ditto 15
Rezeda wonna	ditto 15

Nasiona różnych kwiatów letnich, a najwięcej długotrwałych, w paczkach osobnych wyborowych gatunkow 50 rub. sreb. 3 Takichże nasion gatunkow 25 rub. — i k. 50

W tym ogrodzie znajdują się do zbycia, wszelkie rośliny treybhauzowe, oranżeryjne i ogrodowe, oraz krzewy i rośliny długotrwałe do ozdoby angielskich ogrodów, podług osobnego katalogu za mierną cenę. Szczepy drzew owocowych, jabłek, gruszek, śliwek, trześni, wiszeń, morel, brzoskwin, fig, winorośl w najlepszych gatunkach. Porzeczkę holenderskie wielkie białe, cieliste, różowe, czerwone; Agrest angielski wielki w różnych farbách i odmianach. Maliny maltańskie żółte i amerykańskie czerwone wielkie, etc. etc. etc. Życzący nabyć zechcą adresować się do ogrodnika Heronima S. redersa, mieszkającego w ogrodzie, który z akuratnością usłużyć każdemu jest obowiązany. A jeśli by kto życzył sobie mieć pocztą przesłane, dołączy na wydatki pocztowe.

2. Od Litewsko Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na uzyskanie rozstrwonionych przez byłego Nowogródzkiego powiatowego Kазначеja, Tytularnego Sowieтника Ignacego Kieranowskiego w niemalo znaczący summie skarbowych pieniędzy, przeznaczone na sprzedaż z publicznych targów, oddane przezeń w ewikocyą i właściwie do niego należące majątki, a mianowicie: a) majątek Horadziłówka z częścią ziemi z miratyckiej Exdywizyi wydzieloney, w powiecie nowogródzkim położonym, w którym zawiera się, dworney i włościańskiej ziemi z różnymi wygodami, 12 włok i 25 morgów, włościańskich dymów 9, a w nich 44 mężczyzn i 29 żeńskiej płci dusz, rocznego dochodu wyliczono 272 rubli 80 kopiejek srebrem; b) folwark Kulki albo Nowe Mołowidy w Słonimskim powiecie, zawierający 68 włok, 24 morgów, 31 prentów z różnymi wygodami, ziemi; 18 włościańskich dymów, 42 mężczyzny i 50 żeńskiej płci dusz, przynoszący rocznego dochodu 312 rubli srebrem; c) część majątku Jagnieszczyce z exdywizyi wydzielona w słonimskim powiecie położona, zawierająca w sobie 19 włok, 17 morgów i 48 prentów ziemi; 16 włościańskich dymów; 35 mężczyzny i 25 żeńskiej płci dusz; przynoszący rocznego dochodu 558 rubli 90 kopiejek srebrem; zatem życzący kupić takowe majątki zechcą przybyć dla targów do Gubernialnego Rządu z gotowem i pieniędzmi na terminy, 1szy 27, 2gi 28 apryla, a 3ci i ostateczny 7 maja teraźniejszego 1826 roku. Dnia 5 stycznia 1826 roku.

Sekretarz Tadeusz Afanasowicz.
Stoła Naczelnik Jan Sobolewski.

2. Sąd Taxatorsko - Exdywizorski dekretem Sądu Ziemskiego Słonimskiego w dniu 19 junii 1824 roku zapadłym, na rozdział między wierzycieli majątku Horotwik i Wołczowojow alias Mieronima i wszelkiego funduszu W. Dominika Jurjewicza Chor. b. wojsk polskich w powiecie Słonimskim gubernii Litewsko Grodzieńskiej położonego, przeznaczony, po załatwieniu in fundo czynnościow, oczewistą rozprawę poprzedzających, sądy swoje do dnia 5 februarii 1826 roku odroczył, o jakowym ostatecznym zjeździe w skutek wyż wzmienioney remisy, strony interessujące przez niniejszą awizacyą, zawiadamiając, że

na nieprzychodzące strony amisyą zapieze, ostrzega. Dat 1825 r. gbra 28 dnia.

Prezydent Grodzki Słonimski Exdywizor Antoni Swieżyński.

Sędzia Ziem. Słonim. i Exdywizor Ignacy Rahoza.

Pisarz Ziemski Słonim. Leopold Łagiewnicki Exdywizor.

Rejent Ignacy Nielubowicz.

2. Skutkiem rezolucyi uprzedniej Sąd Ziemski Trocki postanowił sprawę nieletniego Sienkiewicza z wierzycielami jego oycy wziąć w dniu 15 grudnia przeszłego roku do namowy, lecz że przeznaczona licytacya wszelkiej ruchomości po zeszytym Sienkiewiczu w tym czasie dla zaszytych trudności ukończoną być nie mogła, dopiero więc po załatwieniu jej zupełnem, Sąd niniejszy zawiadamia, iż sprawę na dniu 28 idącego miesiąca weźmie do namowy; przed jakimym terminem aby interessowane strony pretensyi swoje jawiły, pod warunkiem nieuchronney amisyi, ostrzega.

Andrzej Podbereski Sędzia Ziemski Trocki.
Leonard Zyłński Sędzia Ziem. Trocki.
Adam Strawiński Pisarz Ziem. Trocki.

3. W skutek rozporządzenia w Sądzie Głównym Wileńskim Departamentu 2go nad. 5 januaryi idącego 1826 uczynionego, zamieszcza się w gazecie Kurjera Litew., uwiadomienie, że po ukończoney sprawie konkursowej kredytorow i pretensorow Wojewodzica Antoniego Prozora dopiero w kontynuacyi i przewodztwie będącay, weźmie się wraz sprawa do rozbioru rokiem zawityni po exdywizyi majątku Podbrzezia zeszytego Adama Ciechanowieckiego w roku 1824 februarii 16 dnia byleży za apellacyami od stron procedujących do Departamentu przeniesiona i w odkładzie od 23 septembra tegoż 1824 zostająca. 1826 roku januaryi 5 dnia. Sekretarz Sądu Główn. Tytularny Radca Dabrzański.

3 Dworżańska Powiatu Brasławskiego Opieka celem narychleższego uzyskania remanentow liczących się na majątkach w wiedzy tej Opieki będących, rezolucyą dnia 9 teraźniejszego miesiąca decembra nastalą, też majątki, a mianowicie: położone w Powiecie Brasławskim schedy po Exdywizyi obywatela Hryncewicza, schedy po Exdywizyi majątku Kazimierzowa, schedy po exdywizyi majątku Kozaczynny, folwark Karolin, oraz majątki Grabinii Manuziney Belmont i Opsa z attynencjami postanowiła wypuścić z publiczney licytacyi w arędę i na tę licytacyą terminu w dniach 7, 8 i 9, a na przetargi 15, 16 i 17 miesiąca januaryi następującego 1826 roku nazuńczyła przeto życzących uczestniczyć w takowey licytacyi wzywa niniejszym, ażeby na wyrażone terminy do Miasta Powiatowego Widsz do Kancelaryi Dworżańskiej Brasławskiej jawić się raczyli, gdzie każdy o stanie tych majątków i warunkach kontraktow poinformowanym zostanie. 1825 roku xbra 11 dnia.

Prezes Opieki Marszałek Brasławski i Kavalor: Michał Wawrzecki.

skawiey do tego mianowanego królewsko węgierskiej kamery nadworney radcy, Franciszka Stip-sica.

— Dnia 5 stycznia —
(z *Gazety Warszawskiej*).

W skutku zawartego w dniu 29 sierpnia 1825 w *Rio-Janeiro* między Królem Jmcią portugalskim i najstarszym jego synem Xiążęciem *Don Pedro d'Alcantara* traktatu, który dnia 15 listopada tegoż roku przez wspomnianego Króla zatwierdzonym został: N. Monarcha nasz raczył d. 31 grudnia dać Kommandorowi *Telles de Silva* prywatne wysłuchanie, na którym tenże miał zażyczyć złożyć swój list wierzytelny, jako nadzwyczajny poseł Cesarza brazylijskiego.

Dotychczasowy poseł nasz przy dworze angielskim, Xiążę *Paweł Esterhazy de Galantha*, który był przeznaczony do Paryża, pozostanie w témże znaczeniu w Londynie, a hrabia *Antoni Appony*, mianowany posłem do Londynu, uda się w témże znaczeniu do dworu francuskiego.

N I E M C Y.

Monachium d. 27 grudnia.
(z *Gazety Warszawskiej*).

Gazeta tutejsza z d. 25 b. m. donosi co następuje: „Huk dział i uroczysty ogłos dzwonów oznaymił w zeszłej nocy mieszkańcom stolicy pamiątkę godziny narodzenia naszego Zbawiciela. Napływ pobożnych ze wszystkich stron był tak wielki, że nawet i najcelniejszych kościoły objąć ich nie mogły. Król Jmć, dając swojemu ludowi wzór przykładney pobożności, znajdował się na jutrzni, dziś zaś przed południem na nabożeństwie w dworskiej kaplicy. Ten duch religijny Króla, i wysoka mądrość, sprawiedliwość i stałość, znamionująca wszystkie jego monarchiczne czyny, muszą koniecznie — jeśli te uczucia wzmódzą się jeszcze mogą — zjednać i powiększyć cześć i miłość jego poddanych, oraz wdzięczność za jego oycowską gorliwość, z którą ciągle poświęca się ich dobru; uczucia te zajmują serca wszystkich bawarczyków, a wrodzona im wierność i przywiązanie do swoich władców, są nie wzruszone dla *Ludwika*, dostojnego następcy wiekopomney pamięci Króla *Maxymiliana*.

z *Kehl* (w Badeńskim) dnia 24 grudnia.
(z *Korrespondenta Warszawskiego*).

Dnia wczorayszego rano przed samą godziną 5, przy zupełney ciszy w atmosferze, dało się uczuć trzęsienie ziemi dość mocne, nie tylko tutaj, ale także w *Sandheim*, *Neumühl* i w *Kork*. Donoszący o tém powiada, że uczuł w łóżku kołysanie, blisko 15 sekund trwające, w kierunku od południa na północ. Wiele osób uważało głucho jakoby podziemny łoskot. Barometr pokazywał parę linii niżej 28 cali; na termometrze nie było żadney odmiany. Jest to drugie trzęsienie ziemi, które w *Kehl* uważano; było wszakże mocniejsze od pierwszego.

W Ł O C H Y.

Rzym d. 10 grudnia.
(z *Gazety Warszawskiej*).

W czwartą niedzielę Adwentu odprawi się obrzęd beatyfikacyi Xiędza *Antoniego d'Acri*, kapucyna Misyonarza.

Kardynał *Gregorio* ma być mianowany Vice-Królem Sycylii.

— Dnia 20 —

Wezora odprawił Oyciec ś. w pałacu watykańskim tajny konsystorz, gdzie Kardynałów *Samaglia*, *Naro* i *Pacca*, którym jako legatom a latere, na początku roku Jubileuszowego polecił otworzenie świętych drzwi w Archi-Bazylice laterańskiej, kościele patryarchalnym liberyańskim i Bazylice N. Panny *Maryi*, wyznaczył do zamknięcia tychże drzwi. Zatwierdził potem Oyciec ś. kilku arcy-biskupów, i biskupów, a między innemi *Marcellina Dziecielskiego* na biskupa lubelskiego, *Mikołaja Manugiewicza* na bisku-

pa seyneńskiego, czyli augustowskiego, i *Jana Potockiego*, kanonika honorowego kapituły lwowskiej, na biskupa przemyskiego.

(z *Korrespondenta Hamburskiego*).

Zdaje się być rzeczą niezawodną że mianowani zostali: Kardynałowie *Spinola* Nuncyuszem w Paryżu; *Serra Cassano*, sekretarzem concilium; *Olivieri*, magistrem pałacu; *Nasalli* audytorem Camery; dotychczasowy Nuncyusz w Paryżu, *Machi*, Biskupem Viterbo.

W tych dniach popełniono wiele morderstw.

Dnia 7 b. m. w tutejszym szpitalu ś. Trójcy nakarmiono i dano przytułek 4107 ubogim pielgrzymom. Wydatki pomienionego szpitala wynosiły od 25 grudnia z. r. codziennie 1,000 szkodów. Większa liczba pielgrzymów rodem jest z państwa papieskiego; z Niemiec byli tylko z południowych.

Zmarły niedawno Kardynał *Ercolani* zostawił dług 150,000 szkodów, którego nadzwyczajna dobroczynność była powodem do tego zadłużenia się. Ponieważ on ostatnim jest ze swojego imienia, przeto dłużnicy będą zaspokojeni z dóbr jego nieruchomości.

Zapewniają, że od panowania *Leona XII* podatki corok zmniejszyły się o 89 000 szkodów. Kilkunastu Karmelitów wyszło do Indostanu na misyonarzy; ten zakon ma wiele tam klasztorów i Biskupa.

Bergami teraz tu przebywa.

H I S Z P A N I J A.

Madryt dnia 18 grudnia.
(z *Gazety Warszawskiej*).

Wszyscy prawie urzędnicy w kraju naszym nie otrzymali płacy od 1 maja.

Donoszą z *Kadyzu* pod d. 10 b. m., iż od 4 dni panuje okropna burza. Wicher pozrywał drzwi z zawias i poobalał kominy; wieża morską obaliła się. Wielu mieszańców poniosło znaczną szkodę, i mnóstwo okrętów rozbiło się. Fregata Francuska *Astrea* i kilka zagranicznych okrętów, zostało wpędzonych na mieliznę lub zatonoło; jeden prawie okręt nie może naprawić szkody, jakiej doznał. Niewiadomo jeszcze wiele ludzi utraciło życie.

— Dnia 19. —

Ciągła drożyzna ohleba, która mimo wysłaney do Króla Jmci deputacyi bynajmniej się nie zmieniła, sprawia nieukontentowanie na przedmieściach, a powiększa je to, że stolica tutejsza, równie jak inne miasta, będzie musiała dać pewną liczbę ludzi do woyska.

Minister sprawiedliwości podał projekt Junie radney, aby po zawakowaniu probostw i beneficjów, nie rozdawano ich przez pewne lata. Dotąd rozdawanie ich wstrzymywano przez 2 lata, a w ciągu tego czasu dochody wpływały do skarbu.

Xiążę *Infantado* doznaje tyle przeszkód w swoich usiłowaniach, iż poprawa stanu kraju bardzo mały postęp uczyniła. Stosunki Ameryki czynią nie wielką nadzieję Hiszpanom. Powstańcy napastują ciągle brzegi morza śródziemnego; przylączył się do nich *Bertrand de Lis* z wielu innemi konstytucjonistami; pod banderą południowo-amerykańską napadają codziennie na okręty hiszpańskie. W różnych miejscach zbliżają się do brzegu o wystrzał, wiedząc, iż w tamtejszych szatach nie ma dział. Przyprowadzono tu i w więzieniu osadzono 9 rozbojników, należących do bandy, która zabrała podarunki posłane przez Królową naszą dla terazniejszey małżonki Xiążęcia Saskiego *Maxymiliana*. Banda ta, bardzo liczna, znajduje się w górach *Somo-Sierra*.

— Dnia 21. —

Gdy wszystkie zamysły zaciągnięcia pożyczki nie wzięły skutku, i rząd zniewolony jest szukać we własnym kraju sposobów opędzenia wydatków, ministrowie zatem naradzali się kilkakrotnie w tety mierze. Jedynym środkiem uznano pobór podatków z dóbr duchownych, lecz nie jeszcze

nie postanowiono. Ma być także nałożony dodatkowy podatek wynoszący 10 milionów realów, na dobra, które czynią rocznego dochodu przeszło 2000 dukatów.

Xiążę *Elhuyar*, który 35 lat był Dyrektorem kopalni w *Mexyku*, skąd dopiero wyniósł się przed trzema laty, wydał pismo o tamedycznych kopalniach. Zapewnia, iż dopiero najmniejsza część tych kopalni jest znana, i że wiele żył leży nietkniętych. Przedsiębrane nawet dotąd roboty odbywały się tylko na powierzchni ziemi, a zatem w głębi spodziewać się można obfitych krósców.

List z *Hawanny* pod d. 21 września donosi o następującej strasznej burzy, jaka panowała w nocy z d. 26 na 27 lipca na wyspie *Puerto-Rico*: „Niewiadomo jeszcze, ile ludzi utraciło życie; lecz w niektórych okolicach liczba tych, którzy żyją, nie jest wystarczającą do prędkiego pochowania trupów. Znikły nieprzebyte góry, które od stworzenia świata istniały. Zaden okręt nie pozostał w portach wschodnich, zachodnich i północnych. Potrzeba ogromnych summ pieniężnych na naprawę szkody, a rząd hiszpański niestety nie jest w możności dania wsparcia tej wyście.

Gibraltar jeszcze więcej ucierpiał niż *Kadyx* od burzy morskiej. Dom jeden został wywrócony. Liczą do dwóchset statków zatopionych, uszkodzonych lub wyrzuconych na brzegi, i do 300 osób, które się stały ofiarą tego nieszczęścia. Jeden z korsarzy kolumbijskich rozbiwszy się, niedaleko straży hiszpańskich, był przymuszony oddać się w niewolę wojenną z całą swoją osadą.

NIDERLANDY.

Bruzella dnia 8 stycznia

(z *Korrespondenta Warszawskiego*).

Jan Franciszek *Tielemans*, urzędnik przy tutejszym sądzie, umieścił w gazetach następujący artykuł: „Wielkie odkrycie—Przez kaleczenie, jakie się przez obrzezanie systematycznie nerwowego dzieje, narusza się cała ekonomia ciała ludzkiego, i zwyyczaj ten jest przyczyną, że ludy wschodnie na ciele i na duszy się wyradzają, albowiem jednym z skutków obrzezania, jest ściąganie się porów, przez co transpiracja się tamuje. Tamowanie to robi w ludzkim ciele humory zaraźliwe, które rozszerzają się po całej ziemi, i podług rozmaitych klimatów i konstytucyi, następne choroby sprawiają: powietrze morowe, trądy, świerzby, cholerę, żółtaczkę, febrę szpitalową, jad weneryczny, angielską chorobę, koftun, konsumpcję, wściekliznę, skrofuty, parchy i t. p.. Niech obrzezanie będzie zakazane, a wszystkie te choroby ustaną.

Sławny lekarz *Kirkhofer*, w rozprawie o słuźbie zdrowia w woysku, niedawno wydanej, doradza, aby w *Niderlandach* 14 szpitalów wojskowych założono.

BRZYLIA.

(z *Gazety Warszawskiej*)

Podług wiadomości z *Rio de Janeiro* w gazetach londyńskich podniósł Cezarz w dniu swoich urodzin (d. 12 października r. z.) 42 osób do wyż-

szego stanu i nadał im tytuły. Jeneral *Brant* mianowany został Vice Hrabia *Barbaceny* w prowincyi *Minas Geraes*, Kawaler *Gameiro*, Baronem *Italayamy*, w prowincyi *Bahii*; *Telles da Silva*, syn Margrabiego *Panalty*, Vice Hrabia *Rezandy* w prowincyi *Minas Geraes*, i *P. Borges de Barros* Baronem *de Pedra Branca*, w prowincyi *Bahii*.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

Dziennik francuzki *Corsaire* pisze o jakimś polaku Hrabu *Salwińskim* (?), który miał niedawno przegrać w pikietę 20,000 morgów lasu i zamek nad *Elsterą*. Ten sam *Salwiński* będąc przy poselstwie w *Stambule*, miał w szachy wygrać u kapitana baszy 12 niewolników i 16,000 skór lampartowych, za które w *Węgrzech* dostał milion 600,000 franków.

W okolicach *Londynu* pokazują szczególniejszą roślinę zwaną *Drossera*. Żyje ona owadami. Włosami pokryte ma liście, z których końców sok wytryska. Do tego soku przylepiają się owady, i tym sposobem służą za pokarm roślinie. Niemając podobnego pokarmu rośnie wprawdzie, ale nie kwitnie.

Matematyk *Aschlund* w *Kopenhadze*, stolicy *Danii*, zapowiada bardzo ważne odkrycie w astronomii. Podług jego twierdzenia, istnieje tak jak i planety, własne światłem świecą.

Pewien autor angielski wyrachował, że średnia summa kosztów na jedną milę kanału, wynosi 56,000 złotych pol., gdy tym czasem mil kolei żelaznych, tylko 200,000 zł. pol. kosztuje. Nadto, żegluga na kanale, wstrzymują mrozy, susze i śluzę; a statki parowe nie mogą być na nich używane, gdyż ruch koł, wodę zbyt wzburza, przez co brzegi rozmakają. To wszystko daje kolejom żelaznym nad kanałami pierwszeństwo, bo ani żadna pora roku, ani żadna przeszkoda, jazdy na nich nie wstrzymuje, a maszyny parowe do nich zastosowane, wszelki przewóz wielce ułatwiają. Z drugiej strony, żegluga ta przed kolejami ma pierwszeństwo, iż na wodzie siła jednego konia, trzy razy większy ciężar przeprowadza, niż na kolejach żelaznych. Rzecz ta najlepiej się wyjaśni, gdy koleje żelazne udoskonalone będą.

Pokazują teraz w *Paryżu* olbrzymia, mającego wysokości 7 stóp 1 cal i 6 linii.

Pani *Catalani* wyjechała z *Genui* do *Floren-cyi*. Za dwa koncerty, które dała u Dworu, otrzymała od Króla *Jmci Sardyńskiego* 3000 fran. i koleżki dyamentowe.

Z powodu, iż burza na morzu w ostatnich miesiącach wiele okrętów uszkodziła, gazeta bremeńska zwraca uwagę na sposób, który może się przyłożyć do ich umocnienia przez obicie okrętów skórą podeszwaną. Okręt, którego fugi są obite wspomnianą skórą, szeroką na 3 cale, goździami miedzianymi, staje się bardzo dychtownym i lepiej płynie, albowiem woda morska czyni skórę zupełnie gładką.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 11 stycznia rub. srebr. 3 rub. 76½ kop., dukat nowy 11 rub. 50 kop., stary 11 r. 30 kop., imperyal 37 rub. 67½ kop.

Observacje meteorologiczne.	Czas obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatr.	Odmiana w powiet.
	d. 12 godz. 7½ z rana	27 cal. 10,6 lin.	— 9, stopni.	Poludniowy.	Pochmurno.
	d. 13 — — —	27 — 10,6 —	— 5,5 — —	Zachodni.	Pochmurno.

Pozwolono drukować. Z polecenia *JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora* *Andrzej Bucharski* Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.